

Handläggare
Per Hansson
Telefon 08-508 75 271

Till
Stadsbyggnadsnämnden

Godkännande av förslag till detaljplan för del av Aspudden 2:1 vid Blommensbergsvägen i stadsdelen Aspudden (215 bostäder)

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till detaljplan.
2. Förslaget överlämnas till kommunfullmäktige för antagande efter att erforderliga genomförandebeslut har fattats av exploateringsnämnden.

Amanda Horwitz
Stadsbyggnadsdirektör

Monika Joelsson	Pia Ölvebro
Avdelningschef	Enhetschef

SAMMANFATTNING

Planen syftar till att möjliggöra cirka 215 bostäder, verksamhetslokaler samt allmänna platser längs med Blommensbergsvägen, Erik Segersälls väg och Hövdingagatan, cirka 250 meter från tunnelbana och Aspuddens centrum. Ett vidare syfte är att ge Blommensbergsvägen en ny utformning med bland annat breddade gång- och cykelbanor och trafiksäkerhetshöjande åtgärder.

Marken ägs av Stockholms stad. Huvuddelen av planområdet markanvisades av exploateringsnämnden till Wallenstam AB och Riksbyggen den 9 juni 2016. Den 27 maj 2021 markanvisades ett område invid Hövdingagatan till Riksbyggen. Hälften av bostäderna avses upplåtas med hyresrätt och hälften med bostadsrätt.

Stadsbyggnadskontoret är positivt till planförslaget då ett genomförande innebär att gatorna utvecklas till aktiva och trygga stadsrum. Kontoret anser att föreslagen bebyggelse har anpassats väl till befintlig stadsmiljö avseende val av typologi, skala, kulör,

Bilagor: Plankarta, planbeskrivning, ev samrådsredogörelse GDPR, granskningsutlåtande GDPR samt ev MKB

Plandata

2019-05858

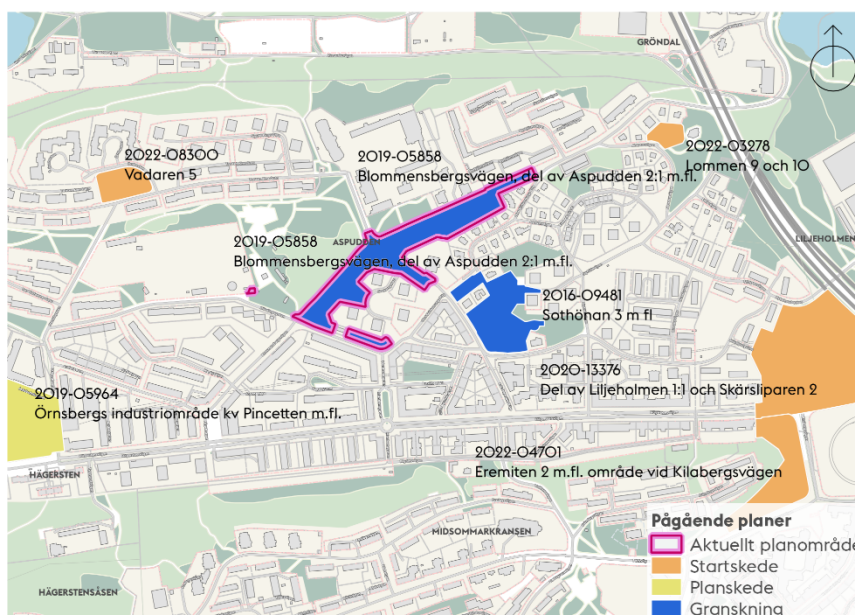
Blommensbergsvägen, del av Aspudden 2:1 m.fl.

Översikt

Aktuellt planområde

Karta som visar planområdets läge och avgränsning.

Pågående detaljplaner i området

Karta som visar pågående detaljplaner och program i närområdet.

Följande planer är pågående i närheten:

- Sothönan 3 m.fl., dnr 2016-0948, granskning (cirka 250 bostäder, lokaler för centrumändamål med mera)
- Del av Liljeholmen 1:1 och Skärsliparen 2, dnr 2020-13376, startskede (cirka 310 bostäder, verksamheter med mera)
- Örnsbergs industriområde, kv Pincetten m.fl., dnr 2019-05964, planskede (cirka 1380 bostäder verksamheter med mera)
- Vadaren 5, dnr 2022-08300, startskede (cirka 100 bostäder)
- Lommen 9 och 10, dnr 2022-03278, startskede (cirka 25 bostäder)

Gällande detaljplaner

Planområdet berör:

Stadsplan Pl 3116A – Förslag till ändring av stadsplanen för del av stadsdelen Aspudden, fastställd 1946. Berörda användningsområden redovisar gatumark, park eller planterad allmän plats, allmänt ändamål och idrottsområde.

Stadsplan Pl 5912A – Förslag till ändring av stadsplanen för del av stadsdelen Aspudden (tunnelbana), fastställd 1962. Berörda användningsområden redovisar gatu- och parkmark med underbyggnad för trafikändamål.

Detaljplan Dp 90039 – Detaljplan för område vid kv Paradisfågeln, lagakraft-vunnen 1992. Berörda användningsområden redovisar parkområde och likriktarstation för tunnelbana.

Detaljplan Dp 2008-19855 – Detaljplan för område vid kv Ejdern, lagakraft-vunnen 2011. Berört användningsområde redovisar elnätstation.

Detaljplan Dp 2004-08738 – Detaljplan för del av Aspudden 2:1 m.m. vid Blommensbergsvägen, lagakraft-vunnen 2007. Berört användningsområde redovisar bostäder.

Ingen genomförandetid för någon av planerna återstår.

Markägförhållanden

Marken ägs av Stockholms stad.

Riksintressen

Planområdet berörs av riksintresse för kommunikation, hindersfritt område. Bebyggelsehöjd får ej överstiga +130 m över stadens nollplan.

Översiktsplan

Enligt översiktsplanen finns stora möjligheter till stadsutveckling genom komplettering av ny bostadsbebyggelse, förskolor, skola och service i Aspudden. Aspuddens stadsdelscentrum bör stärkas med

I direkt anslutning till planområdet ligger även Aspuddens skola samt Aspuddsparken. Djurhållande verksamhet bedrivs inom Aspuddsparken i anslutning till planområdet. Förskolor finns i planområdets direkta närhet.

Planområdet sett norrifrån. (1.) Villor i kv. Grågåsen, (2.) Punkthus vid Sverkersgatan, (3.) Lamellhus vid Hövdingagatan, (4.) Aspudsparken, (5.) Aspuddens skola, (6.) Punkthus SKB 90 tal, (7.) Erik Segersälls väg, (8.) Blommensbergsvägen, (9.) Centrala Aspudden. Planområdet markerat med röd linje. Bild: SBK

Blommensbergsvägen löper i öst-västlig riktning och utgör planområdets lägsta del. Grönskan som omgärdar Blommensbergsvägen är en del av ett större grönt stråk där även Aspudsparken ingår. Planområdet utgörs huvudsakligen av naturmark med tät ädellövskog, med såväl grova-medelgrova ekar som tall. Naturvärdsarter som omfattas av skydd genom Artskyddsförordningen har påträffats inom planområdet eller i dess närmaste omgivningar vid naturvärdesinventering. Inom planområdet finns även ett stort antal bevarandevärda träd. 24 träd bedöms som särskilt skyddsvärda.

Berörda gator har relativt låga trafikflöden. I Stockholm stads cykelplan från 2012 är Blommensbergsvägen utpekad som ett cykelpendlingsstråk. Idag går cykeltrafiken i blandtrafik. Berörda gator har gångbanor för gående på båda sidorna av respektive gata med varierande bredder. Föreslagen bebyggelse utsätts för buller från enbart vägtrafik.

Planförslaget

Planen möjliggör totalt ca 215 nya bostäder inom sex tillkommande delområden för i huvudsak bostadsändamål, se övergripande situationsplan ovan. Längs med Blommensbergsvägen och Erik Segersälls väg föreslås flerbostadshus i fyra våningar med inredd vind (delområde A, B, E och F). Invid Hövdingagatan och Erik Segersälls väg föreslås radhus i tre våningar med inredd vind (delområde C och D). Verksamhetslokaler för centrumändamål möjliggörs i bottenvåning inom föreslagna flerbostadshus. Tre områden föreslås även för tekniska anläggningar.

Vid korsningen Hövdingagatan – Blommensbergsvägen föreslås Blommensbergsvägen rätas upp vilket innebär att en mer anpassad 4-vägs korsning skapas. Trafiksäkerhetshöjande åtgärder föreslås i gatunätet. Bredare gång- och cykelbanor gör det lättare att röra sig inom området med förbättrad tillgänglighet till lokala målpunkter bland annat längs Blommensbergsvägen. Invid

korsningen Erik Segersälls väg – Blommensbergsvägen skapas ett mindre torg med nya planteringar, träd och sittplatser. Torget ramas in av föreslagen byggnad inom delområde E. I planförslaget ställs krav på att en verksamhetslokal för centrumändamål ska iordningsställas i bottenvåning mot torget.

Övergripande modellbild/axonometri redovisande föreslagen bebyggelse inom planområdet (ovan). Längdsektion längs Blommensbergsvägen. föreslagen bebyggelse är markerad med mörkgrå färg (nedan). Bild: DinellJohansson

Stor hänsyn har tagits till Aspuddens befintliga skala i detaljplanen. Byggnader placeras mot gata med förgårdsmark och/eller släpp mellan husen med parkmark. Entréer till trapphus ska placeras mot gata för föreslagna flerbostadshus med syfte att aktivera gaturummet.

Arkitektonisk idé

Projektets övergripande arkitektoniska idé är att skapa en småskalig täthet med förankring i den befintliga bebyggelsekaraktären. Grönskande inslag ska komplettera den byggda miljön och skapa en mjuk inramning med hjälp av förgårdsmark, gröna hörn och mellanrum.

Perspektivbild redovisande föreslagen utformning av ny bebyggelse längs Blommensbergsvägen och Hövdingagatan. Vy mot sydost vid korsningen Hövdingagatan – Blommensbergsvägen. Bild: Arkitema

Ljus puts, tegel och trä dominerar som material för föreslagen bebyggelse samt röda tak, som knyter an till Aspuddens befintliga bebyggelse.

Perspektivbilder redovisande föreslagen utformning av ny bebyggelse inom delområde E (till vänster) och delområde F (till höger). Bild: DinellJohansson

Perspektivbilder redovisande föreslagen utformning av ny bebyggelse inom delområde C (till vänster) och delområde D (till höger). Bild: DinellJohansson

Bostadsförsörjning

En socialt sammanhållen stad

Trygghet

Jämställdhet

Näringsliv och kompetensförsörjning

Kulturmiljö i en växande stad

Arkitektur och gestaltning

Val av typologi för föreslagen bebyggelse, kulör, materialpalett och detaljering har anpassats för att samspela med omgivande stadsmiljö.

Trafik och mobilitet

Planförslaget har utformats enligt framkomlighetsstrategin, vilket innebär att resor till fots, med cykel eller kollektivtrafik prioriteras. I gatunätet föreslås olika trafiksäkerhetshöjande åtgärder. Vid

korsningen Hövdingagatan – Blommensbergsvägen föreslås Blommensbergsvägen rätas upp vilket innebär att en mer anpassad fyrvägs korsning skapas. Blommensbergsvägen ges även breddade gång- och cykelbanor, vilket skapar goda cykelpendlingsmöjligheter och förbättrad tillgänglighet till lokala målpunkter längs gatan.

Grön och vattennära stad

Planförslaget innebär en förändring av naturmiljön inom planområdet. Anläggandet av bostäder medför påverkan på naturvärden i form av sprängning, schaktning och fällning av träd. Den planerade grönskan är framför allt inriktad på boende- och vistelsemiljö. Planförslaget bedöms vara förenligt med artskyddsförordningen i och med de skyddsåtgärder som föreslås, bland annat i Aspudsparken.

Kulturliv, idrott och rekreation

Invid korsningen Blommensbergsvägen – Erik Segersälls väg anläggs en platsbildning med nya planteringar, träd och sittplatser. Planförslaget säkerställer lokaler för centrumändamål i anslutning till platsbildningen och möjliggör även för lokaler för centrumändamål i bottenvåning på övriga flerbostadshus längs Blommensbergsvägen. Lokaler för centrumändamål kan till exempel inrymma kulturverksamheter.

Klimat, miljö, hälsa och säkerhet

Planförslaget har utformats så att riktvärden för trafikbuller klaras. Miljökvalitetsnormen för luft klaras inom planområdet. Planförslaget bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten. Markföroreningar inom planområdet bedöms kunna tas omhand på ett godtagbart sätt. Planerade bostäder ligger på ett sådant avstånd från befintlig likriktarstation att Stockholms stads riktlinjer för växlande magnetfält klaras. Risken för störningar från närliggande djurhållning i Aspudsparken har utretts och bedöms vara låg. Planbestämmelser har förts in i planförslaget som säkerställer dess lämplighet med avseende på stömljud och vibrationer.

Teknisk försörjning

Planförslaget bedöms kunna försörjas av befintlig teknisk infrastruktur.

Planprocess

Process

Planförslaget har hanterats med standardförfarande. Plansamråd genomfördes 15 juni 2021 – 16 augusti 2021. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen. Samrådsförslaget visades i Tekniska Nämndhuset, samt på stadsbyggnadskontorets hemsida. Samrådsmöte hölls inte då samrådstiden inföll under en period då stadsbyggnadskontoret hade beslutat att inte hålla publika möten med hänsyn till riktlinjer och restriktioner kopplade till pandemin.

Granskning genomfördes 13 september 2023 – 10 oktober 2023. Information skickades ut enligt sändlista till remissinstanser, berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen samt andra intressenter som under samrådet skriftligen framfört synpunkter. Planförslaget visades i Tekniska Nämndhuset, samt på stadsbyggnadskontorets hemsida.

Tidigare ställningstaganden i ärendet

Ärendet behandlades i stadsbyggnadsnämnden 2019-12-12 vid beslut om planstart. I samband med planstart beslutade nämnden i enlighet med majoritetens förslag till beslut att påbörja planarbete, samt att därutöver anföra följande:

”Aspudden har en unik karaktär som bör bevaras när området växer. Det är just blandningen av bebyggelse och grönska som gör Aspudden så attraktivt. Det är därför viktigt att förslaget bearbetas för att bättre harmonisera med befintlig bebyggelse och anpassas till skalan och topografin på platsen. Hörnbyggnadskonstruktioner bör eftersträvas för att effektivisera markanvändningen och öka stadskvaliteten i projektet. Ny bebyggelse bör utformas med sadeltak och färgsättas i enlighet med den palett som benämns som ”Stockholmsfärger” i byggnadsordningen.”

Stadsbyggnadskontoret har prövat hur föreslagen bebyggelse kan anpassas till platsen med utgångspunkt i nämndens beslut. Föreslagen bebyggelse bygger vidare på skalan från angränsande lamellhus. Planen möjliggör planterbar förgårdsmark vilket tillsammans med områden med parkmark mellan byggnaderna syftar till att bevara Aspuddens grönskande karaktär. Utformningsbestämmelser har förts in i detaljplanen som reglerar material och kulör för respektive delområde. En generell

utformningsbestämmelse har även först in som innebär att nya byggnader ska utföras med sadeltak. Vid korsningen Blommensbergsvägen – Erik Segersälls väg tillåts föreslaget lamellhus inom delområde B utformas så att det går över hörn i enlighet med bild nedan.

Perspektivbild redovisande föreslagen utformning av ny bebyggelse invid korsningen Erik Segersälls väg – Blommensbergsvägen (delområde B). Bild: Arkitema

Nästa tillfälle ärendet behandlades i stadsbyggnadsnämnden var 2022-03-24 vid redovisning av plansamråd. I samband med redovisningen beslutade nämnden att godkänna stadsbyggnadskontorets redovisning av samrådet, ge kontoret i uppdrag att ta fram ett reviderat granskningsförslag som ska ställas ut för granskning samt att därutöver anföra följande:

”Vi ser positivt på förslaget som möjliggör för nya bostäder av olika karaktär med blandade upplåtelseformer i Aspudden. Vi ställer oss bakom kontorets bedömning som innebär att se över struktur och gestaltning för att ytterligare anpassa bebyggelsen till befintliga naturvärden och minska förslagets påverkan på naturvärden och ekologiska spridningssamband.

Möjligheten att bättre anpassa lamellhusen längs med Blommensbergsvägen i delområde 4 till skogsdungen och minska bebyggelsen i omfång i den östra delen, liksom möjligheten att korta av lamellhusen i delområde 1 i sin förlängning upp på Erik Segersälls väg, ska utredas vidare under planarbetet.

Cykelstråket bör utformas så att inte äldre trädskrotzoner skadas. Vidare bör en artskyddsutredning genomföras. Skyddsvärda träd ska i så lång utsträckning som möjligt bevaras och skyddsbestämmelser för dessa bör utredas vidare. Kompensation ska också utföras för det fall att träd fälls.”

Stadsbyggnadskontoret har prövat möjligheter till att justera bebyggelsen i enlighet med nämndens beslut. Ett indrag av

lamellhuset längs Erik Segersälls väg bedöms få negativa konsekvenser för miljön i anslutning till gatan. Det skulle även innebära att ett antal parkeringsplatser för cykel och bilar försvinner vilket bedöms olämpligt att kompensera för i andra delar av planområdet. Ett indrag bedöms inte bidra till ökade ekologiska värden. Föreslagna anpassningar invid Blommensbergsvägen i planområdets norra del bedöms inte bidra nämnvärt till att öka de ekologiska värdena. De finns även en ekonomisk aspekt där en minskad volym behöver omfördelas till annan plats. Kontoret bedömer att detta försämrar förutsättningar för bakomliggande träd och skapar en försämrad helhetslösning ur ett stadsbyggnadsperspektiv. Justeringar har gjorts av burspråk för anpassning till befintlig tall. Indrag har även gjorts vid radhus invid Hövdingagatan för anpassning till särskilt skyddsvärd ek. Efter samrådet har en artskyddsutredning upprättats.

Samlade synpunkter

Under samrådet inkom 60 yttranden och under granskningen 39 yttranden. Flertalet remissinstanser har ingen erinran mot planförslaget men framför synpunkter i sak, framför allt vad gäller planförslagets konsekvenser för natur- och kulturmiljövården, dagvattenhantering, utformning av allmän plats samt påverkan på SL:s anläggningar. Länsstyrelsen har under samråd och granskning framfört att kommunen behöver förtydliga och komplettera planhandlingarna i frågor som rör dagvatten- och skyfallshantering, planens förenlighet med artskyddsförordningen, markföroreningar, vibrationer, hästallergener och elektromagnetisk strålning. Kritik mot bebyggelsens omfattning, placering och volym samt påverkan på bland annat natur- och kulturmiljövården har framförts av boende och ett par instanser under samråd och granskning.

Med anledning av inkomna synpunkter under samrådet och granskningen har reviderade och kompletterande utredningar tagits fram avseende bland annat dagvatten, skyfallshantering, markföroreningar och vibrationer. Underlag som tagits fram efter samrådet inkluderar även en antikvarisk konsekvensbeskrivning, ekologiutredning inkluderande konsekvensbeskrivning för naturvärden, artskyddsutredning, konsekvenser avseende ekologiska samband samt arkitekturprogram.

Inkomna synpunkter under samråds- och granskningsskedet och i efterföljande planarbete har resulterat i att plankartan försetts med kompletterande utformningsbestämmelser avseende bland annat kulör och material. Bestämmelser om högsta nivå för stomljud och

komfortvägda vibrationer vid tågpassage har lagts till, liksom bestämmelser för att säkerställa att marken är lämplig för sitt ändamål med hänsyn till vibrationer och markföroreningar. Föreslaget område för tekniska anläggningar invid Hövdingagatan har anpassats till SL:s anläggningar. Föreslagen platsbildning invid delområde E planläggs som torg istället för park för bättre överensstämmelse med planerad funktion. I övrigt har mindre redaktionella ändringar gjorts på plankartan. Redovisning av dagvattenhantering och vibrationer har kompletterats och förtydligats i planbeskrivningen utifrån uppdaterade utredningar. I övrigt har redaktionella ändringar och förtydliganden gjorts i texter och bilder.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att revideringar som tillförts plankartan efter granskningen inte föranleder krav på ny formell granskning. Detta då revideringarna i huvudsak endast har till syfte att tydligare säkerställa sådant som är detaljplanens ursprungliga syfte, samt inte påverkar en bredare allmänhet.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret har i samband med plansamråd beslutat att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken att en miljöbedömning behövde göras. Detta utvecklas ytterligare i planbeskrivningen.

Samråd med länsstyrelsen om huruvida planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan har skett.

Planavtal

Planavtal har tecknats med byggaktören för att täcka kontorets kostnader i samband med upprättande av detaljplanen.

STADSBYGGNADSKONTORETS SAMMANVÄGDA STÄLLNINGSTAGANDE

Stadsbyggnadskontoret ser positivt på ett tillskott av 215 nya bostäder i ett attraktivt, centralt och kollektivtrafiknära läge och att gator utvecklas till trygga och befolkade stadsrum. Detta ger förutsättningar för en mer levande och mångsidig liksom klimatsmart stadsmiljö. Planförslaget är ett viktigt bidrag för att uppfylla Stockholms bostadsmål. Kontoret bedömer det som möjligt att med respekt för Aspuddens befintliga värden skapa nya tillägg av hög kvalitet som del av en ny årsring i Aspudden.

Från de inkomna synpunkterna har intressekonflikter identifierats. Intentionen att bredda det lokala bostadsutbudet i ett klimatsmart kollektivtrafikhärläge, skapa trygga och aktiva stadsrum samt stärka Blommensbergsvägen som stadsgata med goda cykelpendlingsmöjligheter innebär en påverkan på omgivningen. Planförslaget medför intrång i naturmark och andra grönytor, förändringar av befintlig boendemiljö samt påverkan på befintliga natur- och kulturmiljövärden. Stadsbyggnadskontoret anser att ett större tillskott av nya bostäder i ett hållbart kollektivtrafikhärläge och utvecklade stadskvaliteter är värden som uppväger förändringar i närmiljön i en växande stad.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till detaljplan och att förslaget överlämnas till kommunfullmäktige för antagande efter att erforderliga genomförandebeslut har fattats av exploateringsnämnden.

SLUT